

УДК 352. 07 : 336.1

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Демчак Р.Є.

Предметом дослідження є теоретичні та практичні питання децентралізації державних важелів та механізмів регулювання соціально-економічного розвитку. Метою дослідження є визначення концептуальних засад бюджетної децентралізації, визначення основних завдань та ризиків її практичного провадження.

У роботі застосовано сукупність наукових методів і підходів, у тому числі системний, аналітичний, порівняльний, факторний методи, що дало змогу забезпечити концептуальну єдність дослідження.

В статті досліджуються основні концептуальні передумови, що склалися в Україні для децентралізації державного регулювання соціально-економічного розвитку. Розглянуто питання еволюції підходів до державного управління у напрямку децентралізації в контексті кращих європейських практик. Виокремлено основні виклики, загрози, можливості та позитивні сторони децентралізації державного регулювання соціально-економічного розвитку в Україні.

Наведені результати можуть використовуватися науковій та практичній сферах бюджетно-податкового регулювання та державного управління.

Децентралізація державного регулювання соціально-економічного розвитку передбачає принципову перебудову механізму управління державою, охоплюючи головні елементи: фіскальну, фінансову, соціальну політику. Крім того, з метою надання місцевим органам влади достатніх ресурсів та повноважень, необхідно визначити нові правові умови діяльності місцевих органів влади. Головною концептуальною базою для децентралізації державного регулювання соціально-економічного розвитку є не лише розподіл ресурсів та повноважень, але й відповідальності за розвиток регіонів між державною та місцевою владою.

***Ключові слова:** децентралізація, державне регулювання, соціально-економічний розвиток.*

КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ ОСНОВЫ ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИИ ГОСУДАРСТВЕННОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ

Демчак Р.Е.

Предметом исследования являются теоретические и практические вопросы децентрализации государственных рычагов и механизмов регулирования социально-экономического развития. Целью исследования является определение концептуальных принципов бюджетной децентрализации, определения основных заданий и рисков ее практического осуществления.

В работе применена совокупность научных методов и подходов, в том числе системный, аналитический, сравнительный, факторный методы, что дало возможность обеспечить концептуальное единство исследования.

В статье исследуются основные концептуальные основы реализации децентрализации государственного регулирования социально-экономического развития. Проанализирована проблематика эволюции подходов к государственному управлению в направлении децентрализации в контексте лучших европейских практик. Изложены основные проблемы, угрозы, возможности и преимущества децентрализации государственного регулирования социально-экономического развития в Украине.

Приведенные результаты могут использоваться научной и практической сферах бюджетно-налогового регулирования и государственного управления.

Децентрализация государственного регулирования социально-экономического развития предусматривает принципиальную перестройку механизма управления государством, охватывая главные элементы: фискальную, финансовую, социальную политику. Кроме того, с целью предоставления местным органам власти достаточных ресурсов и полномочий, необходимо определить новые правовые условия деятельности местных органов власти. Главной концептуальной базой для децентрализации государственного регулирования

социально-экономического развития является не только распределение ресурсов и полномочий, но и ответственности за развитие регионов между государственной и местной властью.

Ключевые слова: децентрализация, государственное регулирование, социально-экономическое развитие.

CONCEPTUAL FRAMEWORK FOR THE DECENTRALIZATION OF STATE REGULATION OF SOCIAL-ECONOMIC DEVELOPMENT

Demchak R.

The article of research are theoretical and practical questions of decentralization of state levers and mechanisms of adjusting of socio-economic development. A research aim is determination of conceptual principles of budgetary decentralization, determination of basic tasks and risks of her practical realization.

Totality of scientific methods and approaches is in-process applied, including system, analytical, comparative, factor methods, that gave an opportunity to provide conceptual unity of research.

The article deals with the basic conceptual framework for the decentralization of State regulation of the socio-economic development. Analyzed the problem of the evolution of approaches to public administration decentralization in the context of the best European practices. The main problems, threats, opportunities and benefits of decentralization of State regulation of social/economic development in Ukraine.

The brought results over can be used scientific and practical spheres of the budgetary-tax adjusting and state administration.

Decentralization of government control of socio-economic development envisages fundamental alteration of mechanism of government, embracing staples: fiscal, financial, social politicians. In addition, with the aim of grant to local authorities of sufficient resources and plenary powers, it is necessary to define the new legal terms of activity of local authorities. A main conceptual base for decentralization of government control of socio-economic development is not only allocation of resources and plenary powers but also to responsibility for development of regions between state and local power.

Keywords: decentralization, government regulation, economic and social development.

Постановка проблеми. Нині, коли Україна перебуває у стані активної розбудови державницьких принципів на основі імплементації кращих європейських практик, особливої актуальності набуває проблематика системних змін на всіх рівнях державного управління. Вагомою складовою цих змін стала реформа децентралізації державного регулювання, яка спрямована на забезпечення сприятливих умов для розвитку всіх територіальних громад шляхом утворення ефекту синергії, що досягається в результаті спільної роботи системи господарських комплексів на території всієї держави. Досягнення визначених цілей має здійснюватися шляхом знаходження певної компромісної точки, у якій максимізується синергетичний ефект від перерозподілу ресурсів у поєднанні із достатнім рівнем управлінської та економічної автономії місцевих територіальних громад. Отже, актуальним є дослідження концептуальних передумов децентралізації державного регулювання соціально-економічного розвитку, тобто визначення сутності процесу децентралізації з точки зору державного регулювання соціально-економічного розвитку.

Аналіз досліджень і публікацій. Реформування державного управління обумовило активізацію сил широкого кола як вітчизняних, так і зарубіжних дослідників у напрямі дослідження проблем визначення курсу розвитку держави, побудову децентралізованого державного управління. Цій проблематиці присвячені роботи багатьох українських учених, серед яких В.Б. Авер'янов, Г.В. Атаманчук, І.П. Бутко, В.М. Вакуленко, І.А. Грицьак, П.І. Надолішній, Н.Р. Нижник, В.А. Скуратівський та інших. Проте дослідженню децентралізації державного регулювання соціально-економічного розвитку більшою мірою приділяє увагу західна економічна думка, представлена працями А. Бретона, К. Кайзера, Дж. Е. Кі, Дж. Ма, М. Портера, П. Селмона, У. Тірська, Дж. Фалетті. Це обумовлено тим, що ідеї децентралізації вперше виникли саме в країнах заходу, де набули подальшого розвитку й оформилися в ефективну модель державного управління. Проте на теренах вітчизняної наукової думки аспект встановлення взаємозв'язку між рівнем децентралізації державного управління та ступенем ефективністю регулювання соціально-економічного розвитку потребує подальшого дослідження, що обумовлює доцільність продовження наукового пошуку в цьому напрямі.

Мета та завдання дослідження. Метою статті є визначення концептуальних засад бюджетної децентралізації, визначення основних завдань та ризиків її практичного провадження.

Виклад основного матеріалу. Питання розподілу повноважень між центральним та місцевим рівнями влади є природнім питанням, що постало разом із утворенням держав, тобто об'єднань територіальних громад. Наявність кількох рівнів владного апарату завжди утворює дилему: з одного боку, центральний уряд має більш повноваження, тому що охоплює всю державу; з іншого боку, місцева врядування знаходиться безпосередньо ближче до територіальної громади при реалізації державної політики. Тому між рівнями влади завжди існує протиріччя інтересів, функцій, завдань та відповідальності.

Перехід до децентралізованого державного регулювання багатьма науковцями різних країн пояснюється загальною зміною поглядів на сутність державного та місцевого управління та регулювання. В останні роки суттєвого поширення набула концепція нового державного управління. Науковим підґрунтям її розвитку стали теорія «суспільного вибору» та теорія «головних дійових осіб та агентів». Перша постулювала зменшення ролі державного регулювання та посилення ринкових механізмів, а друга теорія мала стати основою встановлення у публічному секторі відносин, подібних до відносин власників капіталу в приватному секторі з менеджерами, які виконують їх завдання. Основними особливостями такого «менеджеріалізму» автори концепції називають схильність до реалізації трьох базових параметрів даної моделі, так званих трьох «Е»: економії (есопоту), економічності (efficiency) та ефективності (effectiveness). Таким чином, в межах цього підходу роль економічної теорії набула більшої ваги в державному управлінні та регулюванні: акцентувалася увага на потребах вдосконалення бюджетної системи, орієнтації на чітку постановку цілей, аналіз та оцінку досягнутих результатів [1]. Зазначений підхід до формування децентралізованої системи державного регулювання був практично реалізований у країнах заходу, ставши ідейним чинником переходу до державного управління нового типу, що характеризується вищим рівнем демократизації суспільної організації та менш вираженою залежністю територій від центру.

За результатами зарубіжної практики можна стверджувати, що децентралізацію сьогодні можна розглядати як сучасну парадигму державного регулювання соціально-економічного розвитку. Погляди вчених щодо визначення цієї

категорії різняться і на сьогодні єдиної загально визнаної точки зору не сформовано. Певна різниця в трактуваннях поняття «децентралізація» обумовлена використанням авторами різних підходів до дослідження її природи та форм: демократичної, адміністративної, політичної та фіскальної. Демократична децентралізація або автономія передбачає делегування, передачу частини державної виконавчої влади на місцевий рівень органам місцевого самоврядування. Адміністративна децентралізація - це створення на місцях спеціальних урядових органів та наділення їх повноваженнями щодо здійснення виконавчої влади. Таку форму децентралізації слід розглядати як деконцентрацію - фактично місцеве управління, та делегування - передавання владних повноважень і відповідальності органам місцевого самоврядування. Політична децентралізація обумовлена коли передачею політичної влади до місцевих органів управління. основною формою політичної децентралізації є деволюція: до місцевих органів передається повна відповідальність і влада, ресурси і джерела доходів, що є автономними й повністю незалежними. Фіскальна децентралізація є найбільш повним і прозорим видом децентралізації, оскільки прямо пов'язана з бюджетними практиками. Вона означає передачу ресурсів з центру на місце. Фіскальна децентралізація найчастіше розглядається в контексті дивестування, яке передбачає, що планування, адміністративна влада та інші функції передаються до добровольчих, приватних або громадських організацій. Дуже часто у світовій практиці вона проводиться разом із частковою передачею адміністративних функцій у поєднанні з дерегуляцією або приватизацією [2].

Британські вчені Х. Браун та У. Гроте розглядають централізацію та децентралізацію як засоби державного управління для здійснення контролю та прийняття рішень урядом. А на переконання російського вченого Ю. А. Дмитрієва, місцеве самоврядування має принципово іншу природу і призначення, ніж органи державної влади, і більше тяжіє до громадянського суспільства. Відповідно, місцеве самоврядування та його органи не є суб'єктами державної влади, а належать до групи суб'єктів політичної влади. Не можемо не погодитися з висновком щодо унікальності природи місцевого самоврядування, проте ситуація, що склалася сьогодні в Україні, свідчить про низький рівень участі органів місцевого самоврядування в політичному житті країни. Центр прийняття політичних рішень і розгортання політичних подій розташований у столиці, що все ж відображає високий рівень централізації [3].

Для висвітлення поставленої задачі необхідно визначитися, яким чином може відбуватися процес децентралізації державного регулювання соціально-економічного розвитку. Як відомо, основні напрями впровадження державної регіональної політики спрямовані на: забезпечення реалізації стратегії економічного зростання регіонів; розробку нормативно-правового забезпечення регіонального розвитку; розробку національних програм щодо пріоритетних завдань; впровадження єдиної науково-технічної, структурної та інвестиційної політики; підтримання збалансованості економіки; стимулювання конкуренції; регулювання проблем, які не вирішуються самостійно ринковим механізмом; участь у міжнародному та міждержавному розподілі праці. Інструментами державного регулювання економіки регіонів (реалізації регіональної політики) є: система прогнозів, індикативних планів і програм, законодавча база, грошово-кредитна система, фінансова (податкова) система, приватизація державної власності, державні інвестиції, інновації, державні закупівлі [4]. Отже, з концептуальної точки зору, розподіл повноважень щодо впровадження державного регулювання соціально-економічного розвитку можна визначити наступним чином (табл. 1). Такий розподіл повноважень демонструє ознаки всіх зазначених підходів до децентралізації.

Таблиця 1. Концептуальна схема розподілу повноважень між державними та місцевими рівнями державної влади

Критерії	Державний рівень	Місцевий рівень
Напрями державної політики	Визначення стратегічних пріоритетів розвитку суспільства Розробка законодавчої бази, визначення «правил гри» Впровадження інструментів інвестиційної та інноваційної політики Встановлення загальнодержавних соціальних стандартів та інших стандартів розвитку суспільства	Стимулювання економічного розвитку регіону, підтримка підприємництва Визначення цілей та пріоритетів розвитку регіону, що мають узгоджуватися із загальнодержавними цілями Стимулювання конкуренції Локальне коригування економічних дисбалансів
Інструменти державного регулювання	Державний рівень бюджетної системи Законодавча база Державні інвестиції Державні закупівлі Державні підприємства Загальнодержавна податкова система	Місцевий рівень бюджетної системи Прийняття рішень для конкретних територіальних громад, що не суперечать загальнодержавному законодавству
Грошово-кредитна система	Управління частиною бюджетних коштів, що були перераховані до державного бюджету Управління державним боргом Управління доходами від державних підприємств	Управління частиною мобілізованих бюджетних коштів, що не підлягає перерахуванню до державного бюджету Здійснення запозичень на місцевому рівні Управління фінансами комунальних підприємств

Джерело: складено за даними [5].

Підхід до такого розподілу повноважень базується на науковій ідеї, згідно якої держава має бути загальним суб'єктом визначення «правил гри» та встановлення стандартів для всього суспільства, в той час як місцеве самоврядування краще виконує функції локального (тактичного) управління розвитком територіальної громади та здатне більш ефективно та швидко реагувати на виклики. Для реалізації ефективної моделі децентралізації, необхідно, по-перше, забезпечення органів місцевого самоврядування достатніми обсягами фінансових ресурсів, в межах якого буде здійснюватися використання інструментів державного регулювання соціально-економічного розвитку. По-друге, має бути забезпечений відповідний розподіл повноважень, необхідними для впровадження цієї політики. По-третє, забезпечений адекватний механізм контролю з метою уникнення системного зловживання владою посадових осіб на найбільш відповідальних посадах.

Американський науковець Дж. Ма виділяє три основні проблеми, з якими стикаються країни, що розвиваються, на шляху до децентралізації державного регулювання: обмежені адміністративні можливості місцевих управлінь; відсутність механізмів, що гарантують відповідальність органів місцевого самоврядування; значні регіональні диспропорції. За цих умов науковець вважає недоцільним впроваджувати повну автономізацію місцевого управління [6]. Такий підхід, здебільшого, можна вважати загальним правилом, яке було виведено науковцем у результаті дослідження більше ніж двадцяти країн світу. Проте, не можемо погодитись із думкою щодо недоцільності впровадження певної автономії органів місцевого самоврядування через низький рівень відповідальності та заохочення. У окресленого кола проблем в Україні найбільш суттєвою постає проблема регіональних диспропорцій. Значні диспропорції в дохідній базі регіонів-донорів та збиткових регіонів за існуючої системи міжбюджетних відносин стримують регіональний розвиток. Відбувається відплив фінансових ресурсів з промислових регіонів до центру із подальшим перерозподілом між регіонами. Окрім стимулів, втрачається здатність до самовідновлення виробничих потужностей промислових регіонів та зацікавленість і відповідальність збиткових регіонів, які перебувають у стані очікування на трансфертну допомогу. Саме тому розширення адміністративних можливостей органів місцевого самоврядування у сфері пошуку джерел наповнення бюджетів сприятиме вирівнюванню регіональних невідповідностей. Ключовим ризиком децентралізації державного регулювання соціально-економічного розвитку є загроза формування корупційних схем на місцях, завдяки яким посадові особи, що мають широкі повноваження, здійснюватимуть монетизацію свого права впроваджувати управлінські рішення. Даний ризик необхідно нівелювати не через впровадження жорстких санкцій, а шляхом розробки на загальнодержавному рівні зручних та прозорих правил гри, які дозволять суб'єктам господарювання на місцях здійснювати свою діяльність у правовому полі без потреби у отриманні життєво необхідних рішень від місцевих органів влади. Отже, обов'язковим елементом децентралізації є дерегуляція, за наслідками якої місцеві органи влади мають трансформуватися у ефективних менеджерів територій, якими вони є у кращій світовій практиці.

Дослідження В. П. Кудряшова та Б. В. Сіленкова показали, що сучасний стан бюджетної системи України характеризується зміцненням тенденції до централізації державного управління. Розвиток бюджетної системи в умовах ринкової економіки передбачає певну автономність кожної її ланки щодо інших ланок. При цьому зміцнення автономії місцевого бюджетів не можна розглядати як основу послаблення функцій уряду. Навпаки, функції уряду мають посилюватися. Але це повинно досягатися шляхом використання не адміністративних, а ринкових механізмів [7]. Такий підхід окреслює більш прийнятне співвідношення централізації та децентралізації в державному регулюванні. За цією моделлю проведення бюджетної децентралізації шляхом реформування податкової та бюджетної систем сприятиме збільшенню можливостей для регіонів-донорів та посилення мотивації збиткових регіонів.

Таким чином, оптимальною моделлю державного регулювання є така модель, що поєднує елементи централізації та децентралізації державного управління. Якщо централізована модель має діяти у сфері державного нагляду та контролю, то управління регіональним розвитком, вироблення пропозицій щодо податкової та бюджетної політики належить до компетенції регіональних органів влади, адже важливим аспектом провадження місцевої політики є мотивація, що визначає перспективні напрямки діяльності органів місцевого самоврядування. Лише зацікавленість у результатах сприятиме активізації роботи органів місцевого самоврядування в напрямі пошуку шляхів розширення власної фінансової бази. Децентралізація державного регулювання в цьому аспекті виявляється, зокрема, в наданні можливості органам місцевого самоврядування виходу на фінансовий ринок з метою акумуляції додаткових фінансових ресурсів для бюджетів розвитку. Більш конкретне завдання уряду полягає у сприянні розширенню регіональної, місцевої фінансової інфраструктури, розбудові системи спеціалізованих фінансових інституцій, діяльність яких спрямована на забезпечення місцевого розвитку. Доцільним є утворення спеціалізованих фінансових інституцій на експериментальній основі в регіонах України (регіональних центрах), де наявний відповідний економічний потенціал, здійснюється широкий спектр фінансових операцій. Вибір міста (регіонального центра) для реалізації експерименту має базуватися на розрахунках щодо його окупності та доцільності. Такий підхід дозволить органам місцевого самоврядування отримати доступ до фінансових ресурсів, що обертаються на регіональних ринках, та перетворити їх на інвестиції в місцевий розвиток. Для того, щоб забезпечити ефективне функціонування державного регулювання соціально-економічного розвитку, необхідно знайти таке співвідношення між автономією для місцевого рівня та контролю з боку держави, щоб досягти цілісної, міцно інтегрованої держави, об'єднаної спільними стратегічними пріоритетами, яка спирається на економічно розвинені, автономні і потужні регіони.

Висновки. Децентралізація державного регулювання соціально-економічного розвитку передбачає принципову перебудову механізму управління державою, охоплюючи головні елементи: фіскальну, фінансову, соціальну політики. Крім того, з метою надання місцевим органам влади достатніх ресурсів та повноважень, необхідно визначити нові правові умови діяльності місцевих органів влади, а також провести дерегуляцію, спрямовану на зменшення ризиків виникнення корупційних елементів діяльності місцевої влади. Для того, щоб створити дієву модель децентралізованого регулювання соціально-економічного розвитку, необхідно активізувати додаткові джерела фінансування на місцевому рівні, створивши привабливі умови для розвитку бізнесу, а також загальне сприятливе для економічного розвитку середовище. Головною концептуальною базою для децентралізації державного регулювання соціально-економічного розвитку є не лише розподіл ресурсів та повноважень, але й відповідальності за розвиток регіонів між державною та місцевою владою. Здобуття органами місцевого самоврядування більш широких повноважень має на меті активізацію мотиваційного чинника розширення власної фінансової бази за рахунок внутрішніх джерел та вироблення відповідних механізмів акумуляції додаткових фінансових ресурсів до місцевих бюджетів. У розвинених країнах такими механізмами є, зокрема, місцеві запозичення, здійснювані органами місцевого самоврядування за допомогою спеціалізованих фінансових інституцій (регіональні банки, фондові біржі та страхові компанії). Держава має чітко визначити «правила гри», сформулювати стратегію розвитку та визначити ключові параметри функціонування соціально-економічної сфери. Місцева влада має отримати повноваження, ресурси та нести відповідальність за реалізацію визначених завдань, що дасть змогу забезпечити збалансованість регіонального розвитку та досягти його цілей.

Список використаних джерел

1. Багмет М. О. Цінність місцевого самоврядування як демократичної форми децентралізації державно-владних повноважень / М. О. Багмет, Т. М. Личко // *Наук. пр. ЧДУ. Сер. : «Держ. упр.»*. - 2009. - № 112. - С. 33 - 37.

2. Безверхнюк Т. М. Система ресурсного забезпечення регіонального управління: концептуальні засади розбудови і механізми функціонування : дне... д-ра держ. упр.: 25.00.02 / Безверхнюк Тетяна Миколаївна ; Харків. регіон. ін-т нац. акад. держ. упр. - Х., 2009. - Режим доступу : www.disslib.org/systema-resursnoho-zabezpechennja-rehionalnoho-upravlinnja-kontseptualni-zasady.html.

3. Братковський М. Л. Децентралізація публічної влади в Україні: проблеми та перспективи / М. Л. Братковський // Держава та регіони. Сер. : «Держ. упр.». - 2010. - № 4. - С. 109 - 112.

4. Litvack J. What is Decentralization? / J. Litvack. - Access mode : www.ciesin.org/decentralization/English/General/Different_forms.html.

5. Braun von J. Does decentralization serve the poor? / J. von Braun, U. Grote (eds) // Managing fiscal decentralization. - London : Routledge, 2002. - Access mode : www.imf.org/external/pubs/ft/seminar/2000/fiscal/vonbraun.pdf.

6. Ma J. Decentralization From the «Top Down»: The Japanese Case / J. Ma. - Access mode : www.worldbank.org/mdf/mdf1/topdown.htm.

7. Кудряшов В. П. Поняття бюджетної системи та її децентралізації / В. П. Кудряшов, Б. В. Сіленков // Фінанси України. - 2006. - № 8. - С. 25 - 32.

References

1. Bahmet M.O., Lychko T.M. Tsinnist' mistsevoho samovriaduvannia iak demokratychnoi formy detsentralizatsii derzhavno-vladnykh povnovazhen' // Nauk. pr. ChDU. Ser. : «Derzh. uпр.» - 2009. - № 112. - S. 33 - 37.

2. Bezverkhniuk T.M. Systema resursnoho zabezpechennia rehional'noho upravlinnia: kontseptual'ni zasady rozbudovy i mekhanizmy funktsionuvannia : dne... d- ra derzh. uпр.: 25.00.02; Kharkiv. rehion. in-t nats. akad. derzh. uпр. - Kh., 2009. - Rezhym dostupu : v.v.disslib.org/systema-resursnoho-zabezpechennia-rehionalnoho-upravlinnia-kontseptualni-zasady.html.

3. Bratkovsk'ij M.L. Detsentralizatsiia publicnoi vlady v Ukraini: problemy ta perspektyvy // Derzhava ta rehiony. Ser. : «Derzh. uпр.» - 2010. - № 4. - S. 109 - 112.

4. Litvatsk J. Vhat is Detsentralization? : v.v.tsiesin.org/detsentralization/English/General/Different_forms.html.

5. Braun von J., Grote U. Does detsentralization serve the poor? // Managing fistsal detsentralization. - London : Routledge, 2002. : www.imf.org/ekhternal/pubs/ft/seminar/2000/fistsal/vonbraun.pdf.

6. Ma J. Detsentralization From the «Top Dovern»: The Yapanese Tsase : v.v.worldbank.org/mdf/mdf1/topdovn.htm.

7. Kudriashov V.P., Silenkov B.V. Poniattia biudzhethnoi systemy ta ii detsentralizatsii // Finansy Ukrainy. - 2006. - № 8. - S. 25 - 32.

ДАНИ ПРО АВТОРА

Демчак Руслан Євгенович, кандидат наук з державного управління, докторант Національного інституту стратегічних досліджень
вул. Кутузова 18/7, м. Київ, Україна
e-mail: solnechno@ukr.net

ДАННЫЕ ОБ АВТОРЕ

Демчак Руслан Евгеньевич, кандидат наук по государственному управлению, докторант Национального института стратегических исследований
ул. Кутузова 18/7, г. Киев, Украина
e-mail: solnechno@ukr.net

DATA ABOUT THE AUTHOR

Demchak Ruslan, PhD in Public Administration, competitor of doctorate The National Institute for Strategic Studies
18/7, Kutuzova street, Kiev, Ukraine
e-mail: solnechno@ukr.net

УДК 336.748

ІНФЛЯЦІЙНІ ПРОЦЕСИ: ПРОБЛЕМИ (ОЗДОРОВЛЕННЯ), ПОДОЛАННЯ В УКРАЇНІ, В ПЕРІОД ФОРМУВАННЯ РИНКОВИХ ВІДНОСИН

Коркач І.В.

Предметом дослідження є інфляційні процеси в Україні в період ринкових відносин.

Метою написання статті є: визначення та розкриття сутності інфляційних процесів та шляхи їх можливого подолання.

Теоретичну і методологічну основу дослідження становили наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених щодо з'ясування основних аспектів подолання інфляційних процесів. Використано системний підхід до вивчення явищ і процесів.

Результат роботи: Протидіяти впливу інфляції можна лише через реалізацію державної політики, яка б поєднувала цілі та методи довго - й короткотривалого характеру.

Галузь застосування результатів: проведення наукових досліджень щодо подолання інфляційних процесів в Україні в період формування ринкових відносин.

Висновки. Інфляційні процеси могли б бути контрольованими, за умови запровадження довгострокової антиінфляційної програми, заснованої на заходах зі стримування інфляції, таких як: ліквідація збиткових підприємств; ліквідація дефіциту державного бюджету; розвиток ринку платних послуг; закріплення на ринку товарів національних виробників тощо.

Ключові слова: інфляція, індекс, грошовий ринок, валютний ринок, антиінфляційна політика.